

Hvordan skabes nye møder i The INVASION?

Af Ida Krøgholt

Hvis man skal tro sine egne øjne, så lever *Pinklingsgård* på Nytorv. Vinduerne står vidt åbne, en flok immigranter fra det ydre rum har besat gården og gjort den til asyl for 'Pink Aliens', og ud strømmer lyserødt lys, husets 'tarme' dingler fra vinduerne og det store hus ytrer sig med hvin og boblende lyde.

Kl. 16 er tidspunktet, hvor man kan møde de pink væsner, og på torvepladsen udenfor står en stor afventende flok publikummer med front mod Pinklingsgård. Lydniveauet stiger, noget hvidt – en engel, springer ud af et vindue, og de pink kommer frem. En kryber besværet af sin lange amøbeagtige krop, en anden stylter elegant omkring på lange ben og har ditto lange arme og bryster, en er kuglerund og triller afsted på hjul, en er kolerisk og dirigerer rundt med trafikken ved torvet, en er engleagtig og indtrængende med store milde øjne. De fremmede bevæger sig i særlige mønstre med biomekaniske rytmer. De er meget hjertelige, og medmindre man er tydeligt afvisende, trænger de sig effektivt ind på livet af én, når man står der på pladsen, og de vil gerne kæle, røre og kommunikere med deres særlige lyde. De bærer på en udsøgt smittekim, for efter intim nærkontakt med dem, opdager man, at den pink farve spreder sig og efterlader store plamager på tøjet eller huden: man er blevet smittet af immigranternes pink virus. På den måde lægger konceptet sig fint op af Viborg Festuges fokus på *nye møder*, hvilket forestillingen både udfolder metaforisk og konkret.

Forestillingen foregår som et optog af en lille times varighed gennem en del af gågaden i Viborg. Der er lavet aftaler med handelsstandsforeningerne på ruten, så invasionen kommer formentlig ikke helt bag på de forretningsdrivende. Samtidig er forestillingens præmis, at man præcist ikke kan vide, hvad der vil ske, når væsnerne møder byens borgere. I det spændingsfelt er publikum aldrig ladet helt i stikken. Spejlingerne mellem de pink og publikum sker på en forholdsvis ufarlig og tillidsvækkende måde. Fx anviser de pink særlige ritualer, de gnider næse med publikum, læner sig op ad dem, ruller sig sammen om folks fødder og bliver liggende dér. På den måde får publikum de pink tæt ind på livet og bliver betroet bestemte handlings- og iagttagelsesmuligheder, som bliver vejledende for håndteringen af dette møde. Men trods disse grundlæggende tillidsskabende manøvrer, udvikler forestillingen en stigende spændingskurve.

Den teatrale præmis

Jeg oplevede forestillingen på dens tredje og sidste dag, og der er især to handlinger, som udfordrede konceptet, og som kan fremhæves som interessante for Viborg Festuges perspektiv. Den ene udspillede sig, da Pink Aliens invaderede en herreekviperingsforretning, og den anden, da de besatte en bil. Som gadeteater havde denne forestilling ikke en formelt markeret skillelinje mellem scene og sal. Men selvsagt var der ikke noget problem i at skelne 'dem' fra 'os'. Som publikum kunne man heller ikke være i tvivl om, hvem forestillingens hovedaktører var, og hvorfra spillet var styret. At der var tale om en teatral iscenesættelse, kunne man også vanskeligt betvivle. Man kunne vælge at bidrage mere eller mindre til begivenheden, men forblev tilskuere til de pink's optrin. Forholdet mellem 'dem' og 'os' blev dog udviklet mere nuanceret undervejs. Måske var det vejret, der blev en afgørende faktor, eller også var det børnene, der spillede de pink nye impulser i hænderne – eller måske ekspedienten i den hvide skjorte?

Forstyrrelser i kompositionen

Vejrudsigten havde varslet tørvejr denne onsdag i september, men idet forestillingen startede, begyndte det at dryppe, og i løbet af ganske kort tid sejlede optoget af sted i en dramatisk regnskylle. Publikum søgte ly under markiser og tagudhæng, mens de pink og en stor flok børn uanfægtet arbejdede sig igennem gaderne i højt tempo. Da

uvejret nåede sit klimaks, havde stort set alle publikummer placeret sig under et sejludhæng uden for en tøjbutik. En af de pink opførte en trampedans i en stor vandpyt, der havde dannet sig udenfor butikken, sammen med de jublende børn. Det sprøjtede til alle sider, og begivenheden fik en ekspedient til at komme ud af sin butik. Han følte sig øjensynligt truet af den utømmede stemning og stillede sig ved døren som for at vogte grænsen ind til butikken mod den store våde publikumsmasse og de endnu vådere lyserøde. Hans ulastelige hvide skjorte kunne være en fristende flade at sprede den pink virus på; det undgik han nu, men til gengæld fik hans tilsynekomst et par af de pink til at styre målrettet lige ind i butikken, efterfulgt af horden af børn. Børnene hoppede dansende rundt i en kreds inde i tørvejret, mens de pink manøvrerede ned i bunden af butikken, udstødende karakteristisk skingre lyde, idet de undersøgte dette nye sted på kryds og tværs. Ekspedienten og de øvrige ansatte stod samlet ved disken og hviskede sammen; de deltog ikke i jublen. Senere lod jeg mig fortælle, at der var lavet aftale med handelsstandsforeningen om, at de pink kunne invadere en butik; men det var præcist ikke dén butik, fremstødet skulle rettes imod.

I publikumspositionen skete der et sjovt skifte her. Hvor det ved forestillingens begyndelse var os, de hvide, og dem, de pink, der var positioneret overfor hinanden, udskilte der sig her nye publikumspositioner. Børnene, der strømmede med ind i butikken, blev tillagt en særlig engageret kvalitet som publikum, mens os, der valgte at blive udenfor, var positioneret anderledes. At dén butik skulle besøges var uforudset, hvilket forklarer, at ekspedienten åbenlyst reagerede som om, det var et brud med de aftaler, festugen havde indgået omkring besøget. Hans afvisende gesti var samtidig med til at gøre oplevelsen performativ, for med det lille brud på aftalen, indførte forestillingen også et brud på sin komposition. Og kompositionsbruddet gjorde situationen spændt og udfordrende for tilskueren: skulle man tage imod tilbuddet om at tilslutte sig situationen, eller skulle man lade være? Børnene slog til og blandede sig med 'dem', mens 'os', vi, de voksne, valgte at være afventende. Situationen kom til at fungere som en vigtig kompositorisk brik, der fik betydning for det, der udspillede sig umiddelbart efter, da børnene og de pink havde forladt butikken igen.

Regnen var ved at stilne af, og processionen bevægede sig igen gennem gaden. En bil med anhænger forsøgte at bane sig vej gennem optoget, chaufføren dyttede og var synligt irriteret. Han havde rullet vinduet ned, et par af de pink kastede sig op på køleren af bilen, andre spærrede vejen. Nogle besteg anhængerens lad, og en gruppe børn smuttede med op på ladet. Imens endnu flere børn invaderede anhængerens lad, gik chaufføren med fortvivlet mine ud af bilen, hvorefter en af de pink gled ind gennem det åbne bilvindue, landede bag rattet og kørte fremad i en ujævn hakkende rytme. På ladet mistede flere børn balancen, og et af dem var ved at styrte ned med hovedet forrest. Drengen blev grebet af folk i optoget og blev reddet fra brostenene – og fra de pinks bortførelse. Afsted drønedes bilen, den forsvandt i gaderne og kom ikke tilbage. Også her blev jeg senere informeret om forholdene: nogle af børnene havde forlods fået instruks om, hvordan de skulle deltage, men der var kommet uforudset mange børn med på anhængerladet, flere end der reelt var plads til, hvilket bevirkede den dramatiske episode.

Nye møder

Episoden prægede naturligt nok stemningen blandt publikummerne, der stod tilbage på gaden, efter at immigranterne og de bortførte børn var forsvundet. Selv om man som tilskuer til en teatral begivenhed tilbydes at læse det uforudsete som del af forestillingen, var den generelle stemning, at man ikke helt vidste, hvad man skulle tro og mene. Skulle man læse den uforudsete hændelse som et brud på kompositionen eller se det som en bekræftelse af samme? En episode som den sidste, hvor performerne mistede grebet om situationens sikkerhed, vil naturligt nok afstedkomme en vis konflikt hos en tilskuer, og på gaden var man da også ret optaget af den tænkelige ulykke, man havde bevidnet midt i en ellers ekstatisk teateroplevelse. Forestillingens udgang gjorde det svært at være udelt begejstret. Så sagt på en anden måde indikerede stemningen, at det var vanskeligt at anerkende episoden som en del af forestillingens nødvendige form, og på den måde fungerede den ikke. Men bortset fra denne lidt uheldige udgang, gav Pink Aliens festugetemaet *nye møder* en ret spændende form. Noget af det, der udfordrede mødet med disse væsner, var måden, figurerne agerede på. De var uforanderlige men ikke upåvirkelige. På den ene side var de ret forudsigelige, deres identiteter som butoh-typificerede aliens havde et genkendeligt mønster, som man kunne følge, og man kunne ane, hvor det bar hen. Samtidig konstituerede de sig som aliens gennem deres handlinger, ved at konfrontere os, der så på, og ved at reagere på muligheder, der dukkede op undervejs. Som publikum mødte man derfor ikke kun venligtsindede og nuttede lyserøde væsner, man blev også konfronteret med sin egen forventning til kompositionen og med sin – og andres – dirrende eller bekræftende eller jublende reaktion på kompositionsbruddet.

Carte Blanche arbejder med en ide om at udvikle teaterformer, hvor børn og voksne kan mødes i rum og interaktioner, hvor mødet iscenesættes og faciliteres i en stilfærdig og poetisk form. Blandt andet blev der arbejdet med ret intime møder mellem forskellige personer i forskellige aldre i forestillingen *Life Live*, hvor publikum på finurlig vis kom til at vise hemmeligheder for hinanden. *Life Live* var funderet i interessen for at undersøge hvordan, man kan opløse alder som identitetsfaktor og bare mødes som mennesker. I formudviklingen af sådanne *nye møder* kan Pink Aliens ses som en udfordring af Carte Blanchés æstetik. Forestillingen stillede publikum i en mere ubeskyttet position end den tillidsskabende og diskrete henvendelsesform, som kvalificerede *Life Live*. En forestilling som *Life Live* er baseret på udfordringer af publikums indre liv og af det, som er intimt og personligt. *The INVASION's* farlighed havde til sammenligning en udadvendt og ekstatisk karakter, og forestillingen havde i det hele taget et konfronterende tyngdepunkt, som man ikke finder så udtalt i Carte Blanchés æstetik. På den baggrund kan man måske se mødet med Pink Aliens som et forløsende supplement til Carte Blanchés arbejde med publikumstransformationer.